

I. ПРАВНИ ОСНОВ

Правни основ за доношење ове Уредбе садржан је у члановима 17. став 1. и 42. став 1. Закона о Влади („Службени гласник РС”, бр. 55/05, 71/05 - исправка, 101/07, 65/08,16/11, 68/12 - УС, 72/12, 7/14 – УС, 44/14 и 30/18 - други закон) којима је прописано да Влада којој је престао мандат може вршити само текуће послове, односно да Влада уредбом подробније разрађује однос уређен законом, у складу са сврхом и циљем закона и члану 39. Закона о трговини („Службени гласник РС”, бр. 52/19), којим је прописано да Влада ради спречавања поремећаја на тржишту или отклањања штетних последица поремећаја на тржишту у погледу снабдевања робом и услугама од виталног значаја за живот и здравље људи и за рад привредних субјеката, установа и других организација од општег интереса, може да одреди привремене мере које се односе на одређену врсту робе и услуга, одређену категорију трговаца, пружалаца услуга или потрошача, радно време, на потребу спровођења обавеза преузетих међународним уговором, на цене, као и на друге услове за обављање трговине, осим мера које се односе на увоз и извоз робе.

Имајући у виду да се предметном уредбом одређују привремене мере које се односе на цене одређене врсте робе и услуга и да то налажу потребе државе у циљу спречавања привредне несреће, сматрамо да су испуњени услови из члана 17. став 1. Закона о Влади.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ

Уредба се доноси у циљу заштите енергетске безбедности Републике Србије. У Републици Србији према истраживању пелет као енергент користи 110.000 домаћинстава која просечно потроше по 5 тона годишње. У случају поремећаја тржишта и превисоке цене пелета и огревног дрвета постоји ризик да се наведена домаћинства окрену коришћењу електричне енергије за грејање. Узимајући у обзир да је за грејање просечног стамбеног објекта површине 80 метара квадратних неопходно 14.552 KWh годишње и да само 30% домаћинстава замени пелет са електричном енергијом за грејање дошло би до потрошње од 480.216 MWh. У тренутној енергетској ситуацији у Републици Србији производи се недовољна количина електричне енергије и због тога је проценат увоза 13%. Просечна цена на међународном тржишту 1 MWh у јулу износи 422 евра, тако да би додатни увоз коштао Републику Србију 202.651.152 евра.

Наведена ситуација је додатно усложњена тренутном ситуацијом у шумарском сектору. У Републици Србији је у 2021. години, према подацима Републичког завода за статистику, произведено 3,35 милиона кубних метара дрвета. Од тога, ЈП „Србијашуме“ су произвеле 1,79 милиона кубних метара бруто, према подацима Управе за шуме, а остало произвели Војводинашуме, национални паркови и приватне шуме. У 2022. години план сеча ЈП „Србијашуме“ је 1,806 милиона кубних метара дрвета, од чега је уговорено према произвођачима пелета 827.550 кубних метара сировог дрвета, према продавцима огревног дрвета 200.000 кубних метара и за техничко дрво 800.000 кубних метара. Годишњи прираст шума у Србији је 9 милиона кубних метара, од чега 4 милиона кубних метара може да се сече. Закључно са 31. јулом 2022. године, реализована је испорука 380.000 кубних метара за техничко дрво, 200.000 кубних метара за пелет и 200.000 кубних метара за огревно дрво. Потребе за пелет за домаћинства у Србији су око 500.000, а огревног дрвета 2 милиона метара кубних.

У прошлој години просечна цена пелета у малопродаји се кретала од 16.000 до 25.000 динара по тони, док се у јулу ове године цена пелета креће од 40.000 до 45.000 динара по тони. Због оваковог неконтролисаног и неоправданог пораста цена пелета, а имајући у виду да је, према подацима добијеним од произвођача пелета, просечна цена производње једне тоне пелета са урачунатим свим трошковима за производњу у овој години износи 24.000 динара, а на шта је потребно додати трошкове превоза, марже произвођача и трговца као и пореза на додату вредност, максималну малопродајну цену пелета по тони неопходно је ограничити на максимални износ од 38.000 динара.

Осим предложених мера овом уредбом, ЈП „Србијашуме“ су поднеле захтев повећања цене дрвета, јер цена по кубном метру огревног дрвета од 4.165 хиљада динара није промењена последњих осам година. Предлог је да се повећа цена за минимално 15% како би се надокнадили растући трошкови који су утврђени приликом анализе проблема у пословању. Такође, додатне количине дрвета могуће је обезбедити кроз извршење санационог плана. Око 130.000 кубних метара на Административној линији са КиМ је већ одобрено, а додатна количина од око 180.000 кубних метара који су тренутно у процесу одобравања и биће одобрена од стране Управе за шуме, Такође ће ЈП „Србијашуме“ бити упућена помоћ како би повећали динамику испоруке дрвета ка произвођачима пелета.

Спровођење надзора над применом уредбе вршиће инспекцијски органи Министарства за трговину, туризам и телекомуникације на терену контролисањем малопродајне цене пелета, као и количина у малопродаји.

III. ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Чланом 1. прописан је предмет уредбе.

У члану 2. прописано је на које производе од дрвета се односи уредба, као и то да се на максималну прописану цену не могу обрачунавати друге накнаде или трошкове који нису прописани овом уредбом или другим посебним прописима.

У члану 3. прописана је максимална малопродајна цена пелета.

У члану 4. прописано је да су, привредни субјекти који се баве производњом и продајом производа од дрвета који су предмет уредбе, дужни да испоручују производе у количинама које не смеју бити мање од просечних у последњих 12 месеци.

Чланом 5. прописане су прекршајне и казнене мере.

Чланом 6. прописано је да надзор над применом уредбе врши министарство надлежно за послове трговине.

Чланом 7. прописано је ступање на снагу и период важења уредбе.

IV. ПОТРЕБНА ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА

За примену ове уредбе нису потребна финансијска средства из буџета Републике Србије.

V. СТУПАЊЕ НА СНАГУ

Имајући у виду природу мере којом се интервенише у законом предвиђеним, ванредним тржишним условима, са циљем отклањања или спречавања утврђеног поремећаја, неопходно је ступање на снагу наредног дана од дана објављивања, а што

представља нарочито оправдане разлоге за раније ступање на снагу, у смислу члана 196. ст. 4. Устава.

VI. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ УРЕДБЕ ОД СТРАНЕ ВЛАДЕ КОЈОЈ ЈЕ ПРЕСТАО МАНДАТ

Одредбом члана 17. став 1. Закона о Влади прописано је да Влада којој је престао мандат може вршити само текуће послове и не може предлагати Народној скупштини законе и друге опште акте нити доносити прописе, изузев ако је њихово доношење везано за законски рок или то налажу потребе државе, интереси одбране или природна, привредна или техничка несрећа. Имајући у виду наведену одредбу Закона о Влади, Влада којој је престао мандат може вршити само текуће послове, тј. послове који су неопходни и које би вршила свака Влада, независно од програма и политичких начела – послове који због природе савременог друштва и државе морају да се врше континуирано.

С обзиром на то да се у конкретном случају ради о текућим пословима Владе, односно о пословима који нису везани за програмска и политичка начела већ за потребу државе да донесе пропис којим ће се у циљу спречавања поремећаја на тржишту који може угрозити енергетску безбедност Републике Србије, ограничити цена у трговини на мало пелета.

На основу изнетог сматрамо да су испуњени услови из члана 17. став 1. Закона о Влади и предлажемо да Влада донесе предметну Уредбу.